Koha-kirjastojärjestelmään liittyminen

Hyvinvointilautakunta 18.11.2026

251/12.03.02/2026

Satakirjastot-kirjastokimppaan kuuluvat kaikkien Satakunnan kuntien kirjastot: Euran, Eurajoen, Harjavallan, Huittisten, Jämijärven, Kankaanpään, Karvian, Kokemäen, Merikarvian, Nakkilan, Pomarkun, Porin, Rauman, Siikaisten, Säkylän ja Ulvilan kirjastot. Kirjastoilla on yhteinen kirjastojärjestelmä, asiakasrekisteri ja kokoelmatietokanta. Nykyinen Axiell Finland Oy Aurora-kirjastojärjestelmä on ollut Satakirjastoissa käytössä noin yhdeksän vuotta ja lähestyy käyttöikänsä loppua.

Kirjastojärjestelmän vaihtoa on valmisteltu Satakirjastojen yhteisissä työryhmissä vuodesta 2024 lähtien. Valmistelussa on vertailtu Axiell Finland Oy tarjoamaa Quria-järjestelmää ja avoimeen lähdekoodiin perustuvaa Koha-kirjastojärjestelmää. Valmisteluun on osallistunut edustajia eri Satakirjastoista. Yhteistyön jatkamiseksi Axiell tarjoaa kirjastoille uutta, kansainvälisempää Quria-kirjastojärjestelmää. Quria on käytännössä ainoa Suomen yleisille kirjastoille tarjolla oleva kaupallinen kirjastojärjestelmävaihtoehto. Quriaa käyttää Suomessa kahdeksan kirjastokimppaa, joiden yhteenlaskettu asukasmäärä on hieman yli 600 000.

Vaihtoehtona kaupalliselle järjestelmälle on avoimeen lähdekoodiin perustuva Koha-kirjastojärjestelmä, jota kehitetään kansainvälisessä yhteistyössä. Koha on tällä hetkellä käytössä Suomessa yhdeksässä kirjastokimpassa, joiden yhteenlaskettu asukasmäärä on lähes 2 000 000. Suomessa Koha-kirjastojärjestelmän tukipalveluja tuottaa vuonna 2016 perustettu Koha-Suomi Oy, joka on täysin kuntien omistama, voittoa tavoittelematon yhtiö. Yhtiön kautta kunnat yhteistyössä ylläpitävät ja kehittävät Koha-kirjastojärjestelmää. Yhtiö toimii tiiviissä yhteistyössä omistajakuntien kirjastojen kanssa ja on aktiivinen toimija kansainvälisessä Koha-yhteisössä.

Järjestelmäesittelyjen sekä Satakirjastojen yhteisen ominaisuus- ja kustannusarvioinnin perusteella Kohaa on pidetty Satakirjastojen tarpeisiin tarkoituksenmukaisempana ja pitkällä aikavälillä kestävämpänä ratkaisuna. Nyt tehtävällä ratkaisulla valitaan kirjastojärjestelmän kehittämis- ja ylläpitomalli pitkälle tulevaisuuteen: kaupallinen järjestelmä tai avoimeen lähdekoodiin perustuva ratkaisu. Kohaan siirtyminen mahdollistaa osallistumisen järjestelmän kehittämiseen, joka lähtee vahvasti kirjastojen ja kirjastojärjestelmän käyttäjien omista tarpeista.

Koha-Suomi Oy osakkaaksi liitytään hankkimalla yhtiön osakkeita kunnan asukasluvun perusteella. Osakkeiden hankintahinta on 0,15 euroa asukasta kohden. Pomarkun kunnan asukasluku 31.12.2025 oli 1 893, joten osakkeiden hankintameno on 283,95 euroa. Lisäksi järjestelmän käyttöönotosta aiheutuu

kertaluonteisia kustannuksia, joiden tarkka määrä täsmentyy käyttöönoton suunnittelun yhteydessä. Koha-Suomi Oy palvelumaksu on tällä hetkellä 0,30 euroa asukasta kohden vuodessa, eikä maksuun ole yhtiön mukaan korotuspainetta. Yhtiö pyrkii toiminnassaan nollatulokseen. Uusi osakas sitoutuu myös yhtiön osakassopimukseen.

Kustannusvaikutukset ja rahoitus

Satakirjastojen yhteisessä järjestelmävertailussa Koha-kirjastojärjestelmä on arvioitu Quria-järjestelmää edullisemmaksi vaihtoehdoksi. Järjestelmän käyttöönottoon ja jatkuvaan käyttöön liittyvät kustannukset jakautuvat Satakirjastojen kuntien kesken pääsääntöisesti asukasluvun suhteessa. Seuraavat Pomarkun kustannukset perustuvat Satakirjastojen alustavaan kuntakohtaiseen kustannuslaskelmaan ja Koha-Suomi Oy ilmoittamiin asukaskohtaisiin maksuihin.

Pomarkun kunnan kertaluonteisiksi kustannuksiksi arvioidaan nykyisen kustannuslaskelman perusteella yhteensä noin 1 168 euroa. Summa koostuu Koha-Suomi Oy osakkeiden hankinnasta (283,95 euroa), järjestelmäkonversiosta (noin 457 euroa) ja yhteisen projektityöntekijän kustannusosuudesta (noin 427 euroa). Osakkeiden hankintahinta on 0,15 €/asukas, ja se on laskettu Pomarkun kunnan 31.12.2025 asukasluvun (1 893) perusteella. Konversio- ja projektityökustannukset jakautuvat arviolta vuosille 2027–2028. Kustannusarvio ei sisällä Axiell Finland Oy:n tietojen viennistä aiheutuvia kustannuksia, joiden määrä ei ole vielä tiedossa.

Koha-järjestelmän vuosittaisiksi käyttö-, ylläpito- ja pääkäyttäjäkustannuksiksi arvioidaan Pomarkussa yhteensä noin 1 209 euroa vuodesta 2028 alkaen. Tästä Koha-Suomi Oy tuki-, ylläpito- ja käyttöpalvelumaksu on nykyisellä hinnalla 567,90 euroa vuodessa (0,30 €/asukas) ja Satakirjastojen yhteisen 1,5 henkilötyövuoden pääkäyttäjäresurssin osuudeksi arvioidaan noin 641 euroa vuodessa.

Vertailun vuoksi Pomarkun nykyisestä Aurora-kirjastojärjestelmästä Axiell Finland Oy maksettavat kustannukset ovat vuonna 2026 arviolta noin 1 700 euroa.

Koha-Suomi Oy osakkeiden hankintameno sekä järjestelmän käyttöönotosta aiheutuvat kustannukset katetaan kirjastotoiminnan talousarvioon varatuista määrärahoista vuosina 2027–2028. Järjestelmän ylläpito- ja käyttökustannukset huomioidaan kirjastotoiminnan vuosittaisissa käyttötalousmäärärahoissa kuten tähänkin asti.

Satakirjastojen johtoryhmä päätti 11.6.2026 yksimielisesti, että Satakirjastot pyrkivät liittymään Koha-kirjastojärjestelmän käyttäjiksi vuoden 2028 alusta. Tavoitteen toteutuminen edellyttää, että kukin Satakirjastoihin kuuluva kunta tekee päätöksen Koha-Suomi Oy osakkeiden hankinnasta ja sitoutuu vuonna 2027 toteutettavaan yhteiseen käyttöönottoprojektiin.

Valmistelija Elena Iso-Oja

Esittelijä **sivistys- ja hyvinvointijohtaja Antti Oikarinen**

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää

1. hyväksyä Pomarkun kirjaston liittymisen Koha-kirjastojärjestelmän käyttäjäksi osana Satakirjastot-yhteistyötä vuoden 2028 alusta sekä sitoutua osallistumaan järjestelmän yhteiseen käyttöönottoprojektiin vuoden 2027 aikana;

2. esittää kunnanhallitukselle, että se hyväksyy Pomarkun kunnan liittymisen Koha-Suomi Oy osakkaaksi ja päättää hankkia yhtiön osakkeita kunnan asukasluvun mukaisesti (0,15 €/asukas) Koha-Suomi Oy hallituksen myönnettyä osakkeiden osto-oikeuden.

Päätös

Täytäntöönpano